

Vijeće Poslijediplomskog doktorskog
studija Jezikoslovlje
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera
u Osijeku
L. Jägera 9
31 000 Osijek

mr.sc. Evelina Miščin
Domagojeva 27
10 000 Zagreb

Sinopsis doktorskoga rada

GLAGOLSKE KOLOKACIJE U ENGLESKOME JEZIKU MEDICINSKE STRUKE

Znanstveno područje: humanističke znanosti

Znanstveno polje: filologija

Grana: anglistika

Uvod

O kolokacijama u engleskome i ostalim jezicima provedeno su mnoga istraživanja. Međutim, rijetka su istraživanja koja se bave kolokacijama u prirodnim znanostima, posebice razlikama između tipičnih kolokacija u jeziku kao cjelini i kolokacijama koje se pojavljuju u jeziku određene struke.

Suvremene relevantne spoznaje o temi

Postoji više načina kategoriziranja i definiranja pojma kolokacija. Tako, primjerice, Hallidayjevo (1985) statističko/tekstualno gledište, koje podržavaju Phillips (1985), Hoey (1991), Sinclair (1991), naglašava važnost kolokacija kao supojavlivanja (eng. *co-occurrences*, tj. riječi koje se često pojavljuju zajedno) i rekurencije (kombinacije koje se često javljaju u jeziku). Nadalje, semantičko/sintaktička tradicija u leksikologiji definira kolokacije kao apstraktniji odnos među riječima ne osvrćući se na učestalost pojavljivanja (Benson 1989, Howarth 1996, Cruse 1986). Konačno, diskursno/retorički model ispituje kolokacije u smislu učinka (eng. *performance*) i odražava stav da sintaktička i semantička ograničenja fiksnog izraza nisu toliko važna kao njihova retorička funkcija (Moon 1987).

Gore navedeni lingvisti bavili su se kolokacijama u općem engleskome jeziku. O kolokacijama u stručnome engleskome objavljena je tek nekolicina članaka, a jedan od rijetkih lingvista koji se bavio kolokacijama u znanstvenome engleskome farmaceutске struke je Gledhill (2000).

U ovaj će rad biti ugrađene i spoznaje primijenjenih lingvista (J. Sinclair, 1991; G. Francis, 1993; S. Hunston, 1995; R. Moon, 1998). Istraživanja kolokacija u primijenjenoj lingvistici, odnosno istraživanja usvajanja kolokacija kod učenika stranih jezika većinom su bila ograničena uzorkom ispitanika ili kolokacija te je rezultate bilo teško uspoređivati i generalizirati. Značajan doprinos istraživanjima u ovom području dala je Gitsaki (1996) koja je provela istraživanje u cilju utvrđivanja važnosti usvajanja i poučavanja kolokacija.

Uže područje rada

Komentar [k1]: Kod svih reference treba navesti godinu, tj. sve godine izdanja radeva na koje se referira!)

Težište ovog rada su leksemi iz engleskog jezika medicinske struke i njihovi glagolski kolokati. Kolokacije će se promatrati u uzajamnom djelovanju sintagmatskih i paradigmatičkih odnosa koje kolokacijski članovi ostvaruju s drugim dijelovima leksika. Težište će biti na tzv. uzlaznim (eng. *upward*) kolokacijama (kolokat i čvor /eng. *node*/). Također će se istražiti kolokacijska kompetencija učenika engleskoga jezika medicinske struke.

Ciljevi i svrha istraživanja i očekivani znanstveni prinos

Osnovna svrha ovoga istraživanja jest istražiti glagolske kolokacije u engleskom jeziku medicinske struke. S obzirom na tako određenu svrhu, ciljevi istraživanja su:

- a) analiza koncepta kolokacija unutar teorije jezika,
- b) pregled kolokacija medicinske struke
- c) prikaz važnosti kolokacija u usvajanju engleskoga kao stranoga jezika s posebnim naglaskom na engleski jezik medicinske struke.

Uz navedene će se ciljeve istražiti kolokacijska kompetencija na odabranome uzorku učenika i korisnika engleskog jezika medicinske struke kako bi se rasvijetlili aspekti glagolskih kolokacija koji zahtijevaju poseban pristup pri oblikovanju kolokacijskih glosara, odnosno rječnika medicinske struke. Rezultati ovoga istraživanja rasvijetlit će učestalost uporabe određenih glagola u engleskom jeziku medicinske struke, istaknut će se važnost globalne analize kolokacija u utvrđivanju glavnih idiomatskih karakteristika korpusa. Ovo će istraživanje rezultirati korpusom glagolskih kolokacija u engleskom jeziku medicinske struke, njegovim karakteristikama i specifičnostima, a rezultat bi mogao biti razvoj glosara medicinske struke. Testiranje kolokacijske kompetencije pokazat će važnost kompetencije u izradi rječnika medicinske struke.

Metodološki postupci

U istraživanju će se primijeniti postupci prikupljanja i oblikovanja korpusa glagolskih kolokacija u engleskome jeziku medicinske struke (na temelju stručnih tekstova, kao što su «*The Merck Manual of Medical Information*», tekstovi liječničkih nalaza, istraživanja lijekova, stručnih medicinskih članaka, itd). Analizirat će se kolokabilnosti imenica u engleskome jeziku medicinske struke s posebnim osvrtom na glagolske kolokacije, kolokacijski raspon tih leksema, promjena značenja leksema kroz različite kolokacije, te traženje kolokacija uz najfrekventnije imenice. Korpusna će se analiza provesti programom za konkordancije (eng. *Concordance*). Na temelju korpusa provest će se testiranje korisnika engleskoga jezika medicinske struke na uzorku od oko 200-tinjak ispitanika, a prikupljeni će se podaci analizirati postupcima deskriptivne statistike, t-testa, analizom varijance i korelacije.

Struktura rada

Rad će se sastojati od pet poglavlja. Nakon uvodnoga dijela koji određuje svrhu istraživanja slijedi dijakronijski i sinkronijski prikaz teorija kolokacija. Sljedeće će poglavlje biti posvećeno detaljnome opisu analize korpusa medicinskoga engleskoga, nakon čega će uslijediti opis istraživanja kolokacijske kompetencije učenika i korisnika engleskog jezika medicinske struke. U zaključnome će se poglavlju iznijeti zaključci istraživanja te raspravljati o njegovim teorijskim i primijenjenim implikacijama.

Komentar [k2]: Samo prijevod rečenica s hrvatskog na engleski (produktivno znanje) u kojemu će biti zastupljene kolokacije utvrđene analizom. Eventualno može biti i prijevod s engleskog na hrvatski, a onda se ispituje i razina prepoznavanje (receptivno znanje), pa se i to može usporediti. No, to se ne mora detaljno razrađivati, jer je to sada 'sporedni' cilj.

Komentar [k3]: 50 ispitanika je za ozbiljno istraživanje malo. Trebalo bi 200-njak.

Dodatak: temeljna literatura

- 1 Benson, M. (1989) "The Collocational Dictionary and the Advanced Learner", in M.L. Tickoo (ed.) *Learner's Dictionaries: State of the Art* Singapore; SEAMO Regional Language Centre, 84-93
- 2 Cruse, D.A. (1986) *Lexical Semantics*, Cambridge: Cambridge University Press
- 3 Firth, J.R. (1957) *Papers in Linguistics 1934-1951*. Oxford: Oxford University Press
- 4 Francis G. (1993) 'A Corpus-Driven Approach to Grammar,' in Baker et al. (eds.) 1993: 137-156
- 5 Gitsaki, C. (1996) 'The development of ESL collocational knowledge', Ph.D. thesis. Brisbane, Australia: Centre for Language Teaching and Research, The University of Queensland.
- 6 Gledhill, Christopher J. (2000) *Collocations in Science Writing*, Tübingen: Günter Narr Verlag
- 7 Halliday, M.A.K. (1985) *Introduction to Functional Grammar*, London: Edward Arnold
- 8 Hoey M. (1991) *Patterns of Lexis in Text*, Oxford: Oxford University Press
- 9 Howarth P. (1996) *Phraseology in English Academic Writing. Some Implications for Language Learning and Dictionary Making*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- 10 Hunston S. (1995) 'Ideology, Genre and Text in Systemic Linguistics,' Unpublished MS Presented at BAAL/CUP Genre Analysis Workshop, Sheffield, July 1995
- 11 Moon, R. (1997) 'The Analysis of Meaning' in J. McH. Sinclair (ed.) 1987: 86-103.
- 12 Moon, R. (1998) *Fixed Expressions and Idioms in English*, Clarendon Press, Oxford
- 13 Phillips M. (1985) *Aspects of Text Structure: An Investigation of the Lexical Organization of Text* Amsterdam: Elsevier NHL Series
- 14 Sinclair, J. (1991) *Corpus, Concordance, Collocation*, Oxford: Oxford University Press.